

MINDSZENTI LAP

Megjelen
minden vasárnap.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok
nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . . 1 korona
Fél évre 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronkint 60 fillér.

Boldog újévet!

Az új év, melynek küszöbét ma éjjel átléptük, sok jóval kecsegtet, ha elgondoljuk, hogy az elmúlt esztendőben hány reménységünkben csalatkoztunk, hány vágyunknak teljesedését kellett elhalasztanunk. Ha a teljesítetlenül maradt, de jogos vágyakozásoknak csak egy részét honorálja az 1910-ik esztendő, akkor sokkal boldogabb új évünk van most, mint volt tavaly.

Igaz, az ember mindig panaszkodik és soha sincsen megelégedve. Mégis téved az, aki ezt a közgazságot akarja ráhuzni a mai helyzetre, aki ezzel a sablónnal próbál napirendre térni afölött, hogy a mai társadalom, csak úgy mint a régi, a jellel soha nincsen megelégedve s az élet sóvárságaiért a jövőben keres kárpótlást.

A mai helyzet rendkívüli, olyan amilyenre kevés példa van az emberiség történetében. Talán az a korszak hasonlít a maihoz legjobban, amelyben Jézus Krisztus született. A lelkeket akkor is egy általános nagy elégedetlenség tartotta lázban, új világhódító eszmék forrottak agyak kohójában, új hit és új erkölcs után vágyakoztak mindazok a kezek és törvények, melyek között éltek az emberek, szűkeknek és elvonultaknak találták. Ez az általános forrongás, a lelkeknek e nagyszerű vajudása közepette

feszítettet keresztre a Megváltó s támadt a róla való hit, amely meghódította az emberiséget.

Ma is úgy vagyunk, hogy nem vagyunk megelégedve az állam és a társadalom törvényeivel s intézményeivel, amelyek immár nem szolgálják kellően érdekeinket, de annál inkább akadályozzák az egyén s a tömeg boldogulását.

Hibák, amiket apáink alig vettek észre, ma türehtetlen bünként és nyűgként neheznek ránk és célok, melyeket apáink nem is ismertek, ragadják maguk után a lelkeket s változtatják meg az életről és az állapotokról való felfogásainkat.

Kivül és belül egyaránt szédületes változásokon megy keresztül a mai ember s ezért az ő vágyakozása, törtétese új célok és eredmények után nem a megszokott, sablónos emberi energia nyilvánulása, hanem rendkívüli szenzációs, évezredek alatt ritkán ismétlődő metamorfózis, amely nagy katasztrófákat rejt méhében s amely át fogja formálni az életet a földön.

Bizonyos, hogy ez az új esztendő közelebb fog hozni bennünket az új iskolához, amelyek lelkünk világát benépesítik. Csak az a kérdés: kedvezőbb lesz-e ez a közeledés, vagy ismét nyomoruságos küzdelmekkel teljes?

Kétség és remény között evezünk át az ó-esztendőből az újba s bár kutató szemünk, amely a jövő kódébe mered,

semmit sem lát, ahol megnyugodhatnék és megpihenhetnék, a jó reménység ösztönyszerűen emelkedik felül ilyenkor és derüesebb kedéllyel nézünk előre, mint hátra és szívből kívánjuk magunknak is, másoknak is:

Boldog új évet!

Liga a kivándorlás ellen.

(Országos akció)

Az egész országra kiterjedő társadalmi akció indult meg a nemzet sorvasztó betegségének: a kivándorlásnak hathatós eszközökkel leendő orvoslására. Százezrek hagyják itt évente az országot, hogy az Oceánon túl keressék a boldogulást. Mélyen gyökerezik ez a borzasztó veszedelem, mely rohamosan elszívja a nemzet életerőit és temérdek hasznos munkaerőt szakít el az anyaföld kebeléről.

Nincs olyan ága a gazdasági életnek, amely súlyosan ne érezné az egyre erősödő népvándorlásnak szomorú hátrányait, a földmivelés, az ipar és kereskedelem egyaránt nagy és folytonos vérvesztéssel fizeti meg az ártó ennek a mindennél nagyobb és fájdalmasabb nemzeti nyomoruságnak.

Az állam megteszi a kötelességeit a veszedelem elhárítására, a belügyi kormány energikusan és meleg szeretettel karolta föl ezt a nagy nemzeti kérdést, de éppen a belügyminiszter hangsúlyozta, hogy az állam maga a nemzeti társadalom pártfogása nélkül nem érhet el tökéletes eredményeket.

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

■ mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-, ■

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. Az igazgatóság.

TÁRCA.

Nyomorultak.

Írta: Ruttkai Jenő.

— Megyek! . . .

— Eredj! — adta vissza az asszony a szót az urának s a vállával meg az ajkával olyan mozdulatot tett, mintha csak mondta volna: — Mit bánom én. Ugyis hiába.

És az ember ment. Felhajtotta kis kabátjának gallérját; elsimitotta, csak úgy megszokásból a bajusszát és hirtelen kilépett az ajtón. Amint elment, nem tudott magán uralkodni az asszony. A hidegtől csontos, fagyos kezét az ölébe ejtette és beesett szemeiből megeredtek a könnyek. Csendes zokogását már nem hallotta az embere. Könnyített magán. A köny oly jó vigasztaló s neki oly nagyon szüksége volt a vigasztalásra. Fogytán volt már az ereje nagyon. Olyan régen nem evett. Az ura — Istenem mióta! — semmit sem keres. Semmit . . .

— El kell menni ahhoz, aki segíthet rajta. Térden állva fog könyörögni neki. Kell, hogy megsegítse. Bármit tett, csak a vére.

Menni készült. Összebb huzta szűk mellén itt-ott már szakadozó pamutkendőjét és egy hajtvél megtűzte. Utközben belenézett a jégvirágos ablakba, de nem láthatta magát benne.

Nem volt pedig sohasem szép, de élet volt aszemeiben. Most az is megtört. Az előtt életpiros gömbölyű arca most a sok nélkülözéstől sápadt és beesett.

Egyetlen mentőgondolat motoszkált a fejében: el kell mennie hozzá. Megmondja neki: Nem magamért könyörgök. mert nem bántam meg semmit. Még egyszer megtenném, ha előlről kellene kezdenem. Nem is azért, aki az egészségét hagyta nálad. Te tudod. De azért, akit a szívem alatt hordok, aki nem vétett neked, aki a te véred is . . .

— Így fogja megmondani.

Nem gondolt tovább, mégis megelevenedett előtte a küzdelmekkel teljes mult. Amely még nem régen tart és máris oly hosszú . . . Az apja gyára, a beteg üzemiönök, a bevalott sze-

relem, majd az ellenzett egybekelés. És a beteg ember mellett a sok-sok nélkülözés.

Jólesett melegség járta át az idegeit, hogy mindezt át tudja élni egyetlen jajszó nélkül. Keményen lépte át a küszöböt s ment végig az udvaron. Be sem zárta maga után az ajtót. Ugyan mit vehetnének el tőlünk, mikor semmijük sincs.

Az utcára érve megcsapta a száraz, hideg levegő. Napok óta nem volt kinn a szobából. Gyorsabban kezdett lépkedni. Hamar akart visszatérni az apja házából, mielőtt az ura hazajönne. Olyan különös volt azonban minden. Az emberek, mintha mind részegek lettek volna dülöngéltek. A házak is egyre közelebb hajlottak a földhöz . . . felfordultak. Homályosuló szemmel még látta, hogy az emberek hozzárohantak, hogy kimentsék a felforduló házak alól, magukkal mitsem törődve. Kétségbeesetten hördült fel:

— Vigyázzatok! Ti is . . .

És az ember lassan átbaktatott a hosszú, árkos udvaron, ki a nyüzsgő utcára, keresui

A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület, amely József főherceg védősége alatt széleskörű és hatalmas kulturmunkát fejt ki, vette kezébe a kivándorlás megállításának és a visszavándorlás elősegítésének nagy horderejű ügyét.

A kultúregyesület már alakulásakor programjába foglalta ezt a nagy nemzeti kérdést és Gallovich Jenő, a D. M. K. E. főtitkára és dr. Göncy Elemér a D. M. K. E. titkára tervezetet dolgozott ki, az egész kulturmunka és társadalmi segítség akciójára vonatkozólag. Most azután a nyilvánosság elé lép munkájával, jelentvén, hogy kebelében, de a kultúregyesülettel teljesen független hatáskörrel megalakította az Országos Kivándorlási Ligát és ezzel egy hatalmas társadalmi szövetséget hozott létre, amelynek kizárólagos célja, hogy a nemzeti társadalom jelentékeny támogatásával a kivándorlás nemzetrontó hatását gyöngítse és amennyire csak lehet, magát a bajt megszüntesse.

Az ország kiválóságainak vezetése és irányítása mellett indul meg ez a nemzetfenntartó munka, amely méltán számít arra, hogy az egész hazafias magyar társadalom melléje áll és a nemes mozgalmat egész lelkesedéssel fölkarolja.

Maga a kultúregyesület teljes erkölcsi és anyagi erejét harcba viszi a nagy célért és az a szándéka, hogy ha ezt a hatalmas szervezetet az egész országon felépítette, függetleníteni fogja az amugy is számtalan hasznos működő egyesülettől.

A szervezés munkája már megindult, s ezt a nagy feladatot a Liga elnöksége Székely-Miklós főtitkára bízta, aki évek óta teljes szakismerettel foglalkozik a kivándorlás kérdésével s ebben az irányban beható tanulmányokat végzett.

Óriási adathalmaz van már együtt a Ligánál, amely nemes akciójában meg van győződve arról, hogy az egész osztatlan magyar társadalom az összes hazai kultúregyesületek támogatásával a kormány felügyelete mellett a kivándorlás csökkentése és a visszavándorlás elősegítése körül számottevő eredményeket fog elérni. Az Országos Kivándorlási Liga központi irodájában Budapest, Rottenbiller-utca 10. alatt már megkezdte működését.

Felhívás előfizetésre.

Határköhöz értünk. Szerény kis lapunk mai számával megkezdji XII-ik évfolyamát. Olvasóink ítéletére bizzuk, hogy teljesítettük-e feladatunkat. Hálásan köszönjük egyuttal a lapunk iránt tanusi-

tott jóakaró támogatást. Ezen örömmel tapasztalt rokonszenv buzdított bennünket, hogy községünk jól felfogott érdekeiért mindenkor sikra szálljunk.

A betöltött tizenegy éves pálya igazolja azt, hogy lapunk hézagot pótol és helyét mindenkor megállta; másrészt bizonyíték arra, hogy a feladatot, melyet eléje tűzött, oly hosszú időn át mellette kitartott előfizető közönsége megelégedésére oldotta meg.

Mi szellemi képességünk, csekély anyagi erőnkhez mérten mindent megtettünk arra nézve, hogy fejlődés útján levő szeretett községünk ügyeit sikerrel szolgállassuk. Ha mindent mégsem tudtunk elérni, amit megvalósítani szerettünk volna, mentse ki bennünket az, hogy gyakran tűzőkkel, vagy maradiakkal álltunk szemben. A következmények ugyan mindig nekünk adtak igazat, ám az elvesztett időt többé nem nyerhetjük vissza.

Mindez azonban nem tántorított el bennünket igazmondásunktól s az akadályok elől jövőben sem fogunk kitérni.

Ha küzdöttünk és elveinkkel győzhettünk, ellenfelünket sohasem tekintettük legyőzöttnek. Szintazonképpen nem kérkedtünk a magunk győzelmével sem. Mert a másik órában, más ügynél már egy nézetten lehettünk. Községünknek és édes hazánknak ügyeit csak így véljük igazán szolgálhatni.

A békét hirdettük mindenkor. Mert jól tudjuk, hogy csak békés együttműködéssel, tárgyilagos, higgadt önmérséklettel lehet céltudatos, komoly munkát végezni. A folytonos torzalkodás, a társadalmi ellentétek mesterkelt és szinte erőltetett látszó kiélesítése, átok gyanánt nehezedik minden emberi munkára és alkalmas arra, hogy községünk szépen megindult fejlődése elé áthidalhatatlan gátat vessen.

Amit mi csekély erőnkől a közjó előmozdítása érdekében megtettünk a múltban, fokozottabb igyekezettel megteesszük a jövőben is. És oda fogunk törekedni, hogy kedves olvasóközönségünknek lapunk 11 évi fennállása alatt oly számtalanszor megnyilvánult értékes bizalmát és támogatását minél jobban kiérdemeljük.

Nagyhangú, üres ígéretekkel, kecsegtető ajánlatokkal nem állunk elő. Jóizlé-

sünk és féltékeny gonddal őrzött reputációnk tiltja, hogy a nap-nap után fölszínre kerülő apró, jóformán jelentőség nélküli eseményekből — haszonlesésből vagy önérdékből — műbotrányt kovácsoljunk. Ez nem mesterségünk. Ilyen eszközök használatától nemcsak óvakodunk, de egyenesen elfordulunk azoktól, akik a sajtószabadság örve alatt magán- avagy üzleti célokat szolgálnak.

A zászló, melyet 11 év előtt kibontottunk, ma is tisztán, szeplőtelenül és diadalmasan lobog. Becsületes munkánkhöz szenny nem tapadhatott. Erről meggyőződést szerezhettek azok is, akik velünk éreznek, azok is, akiknek netalán útjában állunk igazságszeretetünkkel. — Olvasóink, munkatársaink fokozottabb támogatása pedig csak növelni fogja munkakedvünket s erősíteni gyöngeségünket.

Lapunk mindenben marad a régi. Árát sem emeljük. Csekély 1 koronáért bárkinek megküldjük egy negyedévre. Terjedelme — ha csak rendkívüli események nem teszik indokolttá — sem lesz nagyobb méretű. De törekedni fogunk, hogy e szerény keretek közt is megtalálják szives olvasóink mindazt, ami őket érdekl. s ami nyilvánosság elé való.

Ezekkel az időszerű gondolatokkal s kipróbált régi elvekkkel lépjük át az újév küszöbét.

Béke velünk!

A MINDSZENTI LAP
szerkesztősége.

Megyegyülés.

Bizottságok választása. — Alapítványok és tőkék elhelyezése. Horváth Mihály ereklyéi. A piaci helypénz beszédése Mindszentén.

Karácsony utáni napokban, e hó 28-án folyt le megyegyülésünk Szentesen. Kelemen Béla főispán távollétében Cicatricis Lajos dr. alispán elnökölt a gyűlésen, mely miután tudomásul vette az alispáni évnegyedes jelentést, megállapította az 1910. évi ujoncozás körül szükséges teendőket. Ezután a bizottságok választását ejtették meg.

A vármegyei földadóbizottságba beválasztottak rendes tagoknak: Kovács Sándor, Faragó Antal, gróf Károlyi Imre, Korpás Pál, Reök Iván, Mátéffy László,

egy falat kenyeret, amelylyel meghosszabbíthatná mindkettőjük életét vagy talán egy jól felöltözött urat? . . . Mielőtt elment volna, akart még beszélni a senkiről meg nem felejtkező gondviselőről, meg az emberek jószívűségéről, de már maga sem hitt bennük. Hiszen oly régen várják, hogy egyszer csak beállít hozzájuk valamelyik kétlábu halandó és segít rajtuk, hogy már a remény is kihalt belőlük. Tán oly rég, mint Pompeiből az élet . . .

A boulevardon az iylámpák nappali fényt vetettek a mindenfélével megtömött kirakatokra, ahol vitte magával a tömeg az egy éhes embert.

Ma nem fog könyörögni senkinek! — határozta el magában. Ma lenne éppen munka, ha már annyi idő óta nincs sehol? Ma ezeknek kell segíteni rajtuk, akik gondtalanul, fényesre vasalt kemény kalapokban, melegen felöltözve sétálgatnak. Megszólítja majd azt a szelid arcú öreg urat, aki ott jön, az okvetlen megsegíti.

— Szólítsd meg, nézd milyen jóakarólag néz reád, — sugta valami belül. De nem merte. Lázasan simította végig izzó homlokát.

— Majd ezeket! — gondolta válaszul.

Két fiatal jött vele szemben. Melléjük lépett:

— Könyörüljenek . . .

A fiatalember úgy tett, mintha észre sem vette volna, a leány meg kacagva kapta ki ridiküljéből kis zsebkendőjét.

— Kellemtelen alak! — dondolták magukban és tovább udvaroltak egymásnak.

Valami lábához gurult. Odatekint, Istenem, egy hatos! Fölkapta és elszaladt vele. Ámulva néztek utána a sétáló emberek. Egy, akinek neki szaladt, dühösen ordított reá:

— Nincs szemed, csirkefogó!

Nem látott, nem hallott semmit. Ugy érezte, hogy valaki követi, aki visszaakarja tőle venni a pénzt. Pedig ő nem adja. Inkább leüti. Bizonyosság okáért nagyot dobbantott a lábával. Isten ugyse, leüti.

Félve hátranézett. Megkönnyebülten sóhajtott fel, nem követte senki. Lassan tovább indult. Azon tűnődött, ki vesztette el. Ugyan ki? Valószínűleg a leány rántotta ki a zsebkendőjével.

Hentesbolt előtt ment el. Megütötte az orrát a husszag, ami onnan kiáradt. Bement és egy cipőt kért a hatosért. A hentes ránézett, elvette tőle a pénzt és ledobta a márványlapra. Csak most adta a cipőt a kezébe, amivel az kisietett az utcára. Egyedül volt a sötét utcán. Az éhes emberek mohóságával nagyot harapott a cipőből. Még meleg is volt . . .

És elindult hazafelé. Már mindenhol be voltak zárva a kapuk. Náluk is, de nem csengetett be. Nincs pénze, amiből fizessen. Kegyelemből laknak, nem haragítja meg a házmestert, hogy ingyen kelti fel. Az asszonya úgy is alszik már,

majd reggel adja oda a cipőt. Legalább lesz, amit esznek reggelre. Talán ebéd is . . . Ebben megnyugodva leült kimerülten a kapu alá, hátát a falnak támasztotta és elaludt. Az álom levette válláról az élet gondját. Álmodott.

A házmester kinyitotta a kaput és nem kért kapupénzt. Még nagyon is megbecsülte, egész a lakásáig világított. Az ajtó nyitva volt és a feleségét kiterítve találta. Mindez oly természetes volt neki. Odament hozzá, föléhajolt és költögetni kezdte:

— Asszony, kelj fel, kenyeret hoztam!

Az asszony azonban nem mozdult. Tovább keltegette:

— Asszony, ne izélj, kenyeret hoztam. Egy egész kenyeret . . .

Az asszony még most sem mozdult.

— Asszony, te biztosan jóllaktál, míg én oda voltam. Akkor én eszem meg mind . . . mind . . .

És oly boldoggá tette, hogy az egész kenyeret megeheti. Boldogságában a kapu alatt hangosan, boldogan felkacagott s lefagyott kezével a szájához akarta emelni a már megkezdett havas cipőt . . .

Maróthy Ferenc, Csúcs Antal, Kádár Árpád, Fekete Márton, Ruzs Molnár Sándor, Vargha József, lehetőleg egyenlő arányban nagy-, közép- és kisbirtokosok.

A közigazgatási bizottság tagjai lettek: Mátéffy László, Petrovics Soma, Szeder János, Faragó Antal, dr. Szarka Mihály.

Az állandó választmányba beválasztottak: Bolyó Kálmán, Albertényi Antal, dr. Vecseri Lajos, Eszes Imre, Vigh Gyula.

A vármegye kezelése alatt álló alapok és tőkék gyümölcsöző elhelyezése tárgyában az állandó választmány határozati javaslatával szemben, — hogy az Országos Központi Hitelszövetkezethél is helyeztessenek el tőkék — Zsoldos Ferenc ezen intézet kizárására tett ellenindítványt, melyet a többség Balogh János felszólalása után el is fogadott.

Felszólalók szerint a megyei pénzeket nem indokolt oly intézetnek adni, mely azokat esetleg a központnál: Budapesten, avagy más vidéki fiókoknál helyezné el, holott a mintegy 1 millió koronát kitevő megyei pénzeket elég szolidan elkezelhetik a tisztán megyei lakosság érdekeit szolgáló és a vármegye területén lévő pénzintézetek.

Horváth Mihály ereklyéinek az alispán által való megszerzését helyesléssel vették tudomásul.

Mindszent község abbeli kérelmének, hogy vásári alkalmakkor a helypénzek a bejáró főutcák torkolatainál lennének szedhetők, az állandó választmány elutasítást javasoló határozatával szemben Vigh Gyula felszólalása után hely adatott.

Jó néhány száz korona bevételt jelent ez a községnek évenként, mert így az ellenőrzés jobban gyakorolható s a helypénz-szedők a vásárosok és kupecsek által nem lesznek oly könnyen kiájtathatók.

A napirend többi tárgya ezután már gyors egymásutánban lett eliintézve.

Ujdonságok.

— Lapunk igen tisztelt olvasóinak és barátainak boldog újévet kívánunk!

— Névnap. Tary István, járásunk közbecsülésben álló derék főszolgabírája karácsony másnapján tartotta névünnepét, mely alkalommal nagyszámu tisztelői és barátai elhalmozták jókívánságaikkal. Mi is sorakozunk az üdvözlők köré s az elhangzott kívánságok mellé odafűzzük a mi legteljesebb szerencsekívánatainkat.

— Főispánunk lemondása. Hire jár, hogy dr. Kelemen Béla, Csongrádvármegye főispánja lemond. Meg kell jegyeznünk, hogy róla hasonló hírek már többször kerültek forgalomba s így a mostani is valószínűleg nem nyer beigazolást. A főispán lemondásáról szállongó hírek egyébként a dr. Kern Lajos volt szegedi közjegyző állásának megüresedésével látszanak összefüggésben lenni, mint amely állásra állítólag Kelemen Béla dr. főispán is pályázik.

— Éves közgyűlés. A Mindszenti Polgári Kör december hó 26-án, karácsony másnapján tartotta évi rendes közgyűlését, melyen tudomásul vették az elnöki éves jelentést és megalakították a tisztikart. A közgyűlés újból megválasztotta a régi tisztikart, valamint a választmányt is.

— Halálozás. Gyászlap vitte hírül, hogy özv. Preyszler Lászlóné szül. Szadeczky Mária úrhölgy e hó 28-án váratlanul meghalt Bakson. A közbecsülésben álló és nagy tiszteletnek örvendő matronát nemcsak községünkben, de az egész

környéken igen előnyösen ismerték. Néhai férje a gróf Károlyiak uradalmának igazgatója volt. Szeretettelősságáért mindenki kedvelte a jólelkű úrasszonyt, akinek emlékét bizonyára sokáig megőrzik és tiszteletben tartják nemcsak azok, akik hozzá közel állottak, hanem akik áldott szive jóságát a régebbi időkben is oly sokszor élvezhették. Halála mélységes gyászba borította Vedres István uradalmi tisztartó családját. Az elhunytban ugyanis Vedres Istvánné anyját vesztette el. Temetése, a rossz idő dacára, nagy részvét mellett ment végbe e hó 29-én délután. Nyugodjék békében!

— A községi zárszámadások megvizsgálása. Közgyűlés volt e hó 30-ára meghirdetve, amelyen Mindszent község 1908. évi zárszámadásai lettek volna közgyűlésileg megvizsgálva. A gyűlést azonban el kellett halasztani, mert a megye által kirendelt elnök: Korpás Pál szegvári esperes plébános akadályozva volt a megjelenésben.

— **Tisztújítás Szegváron.** Szegvár község közönsége december hó 30-án, a járási főszolgabíró elnöklése alatt tartott választói nagygyűlésében állapította meg községi előjáróinak lajstromát. A választás, melyen közel 200 szavazó vett részt, példás rendben és elég gyorsan folyt le. Farkas János esküdtbíró és Gajda Antal esküdt kivételével, akik ezuttal kiestek, újfönt megmaradtak állásaikban a volt összes előjárók és tisztviselők. Az új másodbíró Rácz András, a községnek régen volt bírójája, az új esküdt pedig Gajda Ferenc. A legutóbb szervezett ellenőri állásra a képviselőtestület egyhangulag Hegyi Antal sövényházi végrehajtót választotta meg. — Farkas János és Gajda Antal a községnek közbecsülésben állott tisztviselői voltak; sajnálatra méltó, hogy ma már nincsenek állásaikban. A félrevezetett munkás néposztály, mely a valóban jószívű, talpig becsületes, a község vezetésére azonban gyöngye Farkas Jánost erőszakosan kívánta Pusztai Pál örökébe helyezni, így buktatta ki egyik legjobb emberét, kinek különben sajnálkozásra oka nincs, mert három esztendő múlva a sors kegye hasonlóképp végzett volna vele is. A választási eljárásbefejeztével az elnöklő főszolgabírót melegen éljenezte ugyan a közönség, a méla akkord mégis az, hogy Pusztai Pál szociálista bírónak ellenfelei — a szociálisták. — A választást hihetőleg főlebbezással támadják meg.

— Szilveszter-estély. A mindszenti Polgári Kör szokásos Szilveszter-esti mulatságát ma éjjel tartotta meg, bankét alakjában. Mi sem természetesebb, minthogy az évvégi vigaság a legjobb hangulatban folyt le. A meglelt diszes és előkelő közönség az elfogyasztott izletes halpaprikás után vig pohárcsengés és muzsikaszó mellett búcsúzott az öreg esztendőttől. Midőn e sorokat írjuk, már a talpraesett elnöki üdvözlés is elhangzott, mely a fiatal 1910. évet köszöntötte. A „boldog újévet“ kívánságoknak talán vége se lett volna, ha Sándor bandájának hivatató muzsikája tánca nem szólítja a fiatalságot. Azaz pardon . . . a magunkfajta élemedettebb fickók is megpróbálkoztunk a fiatalok élvizeték felújításával . . . Hogy ez mennyiben sikerült, majd az asszonyaink mondják meg!

— **Újév napja** — üzleti munkaszünet. Évek óta szokássá vált, hogy a kereskedők, közös egyezés útján munkaszüneté tették az új esztendő első napját. Ez nemcsak az ünnepi pihenő szempontjából volt szükséges, de végét jelentette annak a szokásnak, amely újévi ajándékok címén mind több és lehetetlen igénnyel terhelte a kereskedőket. Az újévi munkaszünet egyöntetű

biztosítására most a kereskedő-íjak egyesülete egy ívet köröztetett, amelynek eredménye az, hogy a fűszer-, csemege-, valamint a női-divat szakmában a legtöbb kereskedő újév napján egész napon zárva tartja üzletét. A többi szakmából is sokan követik ezt és így az év első napja körülbelül az egész kereskedővilág pihenőjévé és ünnepévé válik, de nem Mindszentben, hanem Szegeden.

— **A 48-as kör évi közgyűlése.** A mindszenti 48-as kör 1910. évi január hó 6-án, Vízkereszt napján d. e. 11 órakor a kör (Gyovai István) helyiségében tartja rendes évi közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés 1909. évről. 2. Az évi zárszámadások előterjesztése, megvizsgálása és a felmentvény iránti intézkedés. 3. Tisztikar és választmány újra megválasztása. 4. A választmány által netán előterjesztendő indítványok.

— **Hálaadás.** Tegnap, az öreg esztendő haladásának pillanatában templomba siettünk, hogy hálát adjunk a mindenség kormányzójának, aki a lefolyt évben kegyelemmel volt hozzánk. A szószékről elhangzó magas szárnyalású hálaima után tudomást vettünk községünk kereszténységének népesedési mozgalmairól is. E szerint született az elmúlt 1909. évben 465 lélek, meghalt 282. Házasságot kötött 85 pár. Ha tekintetbe vesszük, hogy különösen az utóbbi években a születések száma jóformán nem is multa fölül a halálozások számát, sőt ezelőtt 2 évvel több volt a halálozás, mint a szaporulat, a népesedési mozgalom a lefolyt évben határozottan előnyösnek mondható.

— **Az irni és olvasni nem tudók tanítása** igen szépen halad előre. A jelentkező felnőttek a legnagyobb szorgalommal iparkodnak elsajátítani a velük közlött ismereteket. Megvagyunk róla győződve, hogy a jövő esztendőben nagyobb számmal fognak jelentkezni az analfabéta felnőttek, mert a tanfolyam mostani hallgatói lesznek azok, kik legjobban fogják hirdetni ennek az iskolának hasznosságát.

— **Eljegyzés.** Pölös Mihály fiatal építőiparos eljegyezte Megyeri Eszti ke kisasszonyt, Megyeri István polgártársunk kedves és szép leányát. Isten áldása legyen a kötendő frigyén!

— **Iparhatósági megbizottak.** A Mindszenti Iparosok és Kereskedők Körének kezdeményezése folytán nemrég megalakult községünkben az ipartestület. Azt hihetnők, hogy mikor a testületi szellem ilyen magas fokra lépett közöttünk, az iparügyek iránt való érdeklődést valamilyen pozitív formában is megnyilatkozva látjuk. Pedig ennek épp az ellenkezője történt meg az iparhatósági megbizottak legutóbbi választása alkalmával. A harmadszori választó-gyűlésre is alig jelent meg 3—4 iparos polgártársunk, akik aztán végre is megválasztották a bizottság 20 tagját. Iparhatósági megbizottak lettek: Nagy Jenő, Szabó Lipót, Schwáb Jenő, Horváth Antal, Nagy Mihály, Flóreancig Mihály, Baksay Illés, Szimcsák Sándor, Annus Sándor, Bertók János, Zánthó Kálmán, Keresztes Áron, Hoics Ferenc, Páncél Károly, Gyovay András, Tormási Miklós, Mészáros Lajos, Braun Eberhard, Szakál Mihály és Seres Lajos.

— **Bajok az anyási révnél.** A Tisza rohamos áradása ismételten sok akadályt gördít a mindszenti réveken való közlekedés elé. Kicsibe mult, hogy e hó 30-án szerencsétlenség nem történt az anyási révben. A folyó rohanó árja ugyanis felszakította a jobbparton vasmacskával a talajba erősített révkötelet, a kompot éppen a balparton akarták kikötöni, mikor az erős acélkötél elszabadult. Szerencsére nagy ügygyelbajjal sikerült a révhajót kikötöni, amely elejét vette minden további veszedelemnek. Kocsikat, lovakat majdnem egyenkint kellett a kompból

kiszedegetni. — A tegnapi felső szél oly erős volt, hogy párosulva a folyó rohanó sebességével, egész napon át megakadályozta a felső réven való kocsiközlekedést.

— Építő és ács munkásifjak bálja, mely karácsony másnapján zajlott le a legjobb hangulatban Dobos István vendéglőjében, meghozta a kívánt eredményt. Mert a vigasság, amellyel, hogy a résztvevők mulattatására szolgált, egyúttal a jótékonykodás oltára is adózott. Ugyanis 153 K 30 f bevétellel szemben 129 K 10 f volt a kiadás s így jótékony célra, vagyis a szegény iskolás gyermekek felruházására 24 K 20 f jutott.

— A Vöröskereszt-egylet Mindszenti fiókja f. hó 23-án tartott választmányi ülésén foglalkozott az eddig megválasztott, de időközben lemondott tagjainak lemondásával, akik közül Weisz Miklósné a pénztárnokságról, Büchler J. Gyuláné és Schwartz Lipótné vál. tagságukról mondtak le. Minthogy a lemondott tagokat lemondásuk visszavonására reábirni nem sikerült, a megüresedett helyekre új tagokul özv. Wimmer Károlyné pénztárnoknak, özv. dr. Kaufmann Józsefné, Wimmer Béláné, Vitos Jánosné, a férfi választmányi tagok közül lemondott Weisz Mihály helyett pedig Dinics Károly választattak meg. Ezután a választmány az egyesület elnökét és társelnökét választotta meg. Elnökké: Tary Istvánné, társelnökké: Vigh Gyula, alelnökké Wimmer Károlyné, társelnökké Fekete László választattak meg. Szóba került ezután még a farsangon rendezendő társas teaestély eszméje, amit a legközelebb megtartandó ülésen fognak bővebben megbeszélni.

— Háziipari tanfolyam Mindszenten. E hó 3-án az árpádai iskolában kosárfonó és vesszőipari tanfolyam nyílik, melyen a felnőttek alapos kiképzést nyerhetnek a vesszőfonás keretébe vágó bármiféle munkálatokról. E tanfolyam, mely úgy a megye, valamint az állam és a várm. gazdasági egyesület támogatásával indul meg, teljesen ingyenes lesz. Senkinek egy fillér költséget sem kell viselnie. Az állam ugyanis nemcsak kellő mennyiségű vesszőt bocsát díjmentesen a tanulók rendelkezésére, de ingyen szakoktatót is küld, azonfelül gondoskodik az elkészült áruk átvételéről és értékesítéséről. A község szintén hozzájárul a költségek viseléséhez olyformán, hogy helyiséget, fűtést és világítást ad. Ezen hasznos és könnyen elsajátítható háziipar meghonosításával új kereseti forrás nyílik meg népünk előtt, amely igen okosan tenné, ha henyélés helyett ellátogatna így téli időben tanulni és dolgozni az árpádai iskolába. Hétfőn kezdődik a tanítás, igyekezzünk magyarok!

— A banda vezére. A szabadkai csendőrség őrzárata még az elmúlt ősszel nyakoncsipte Farkas István cigánylegényt, aki jólszervezett bandájával valóságos rettegésben tartotta az alföldi népet. A banda nemcsak a Bácskát fosztogatta állandóan, e működési körébe befoglalta Csongrádmegyét is. Mindszentet is meglátogatták többször. Egy ízben Lantos Lukács tekintélyes polgártársunk házának udvarából loptak el egy 86 korona értékű subát amely Lantos János tanyai lakos tulajdona volt. A robusztus, vad kinézésű cigány akkor a hódmezővásárhelyi állomáson megszökött az őrzárat karmai közül. Azóta temérdek lopást, rablást és lőkötetést követtek el. Szabadkán nem kevesebb, mint 20 darab lovat loptak. Ezek közül 1 drb paripa Csanytelekre került. A veszedelmes banda vezérét most újból elcsípték ugyanazon csendőrök, akik elől az ősszel sikeresen megszökött. A Balog Tuta-féle gonosztevőt e hó 30-án kivont szuronyu csendőrök megvasalva kísérték Mindszentre, hogy a község házában szembesítsék a károsult Lantos Jánossal. A hatalmas erejű, daliás cigánylegény hosszas faggatás után beismerte a subalopást. Innét a csendőrorjárat Csanytelekre vitte, hogy az ott elhelyezett és Szabadkáról ellopott ló ügyében is bizonyítékokat szerezzen.

— Megölte a bor. A szomszédos Hódmezővásárhelyen a Tisza-szállóban vasárnap éjjel hirtelen meghalt Fejes Péter fiatal birtokos. Fejes egy hajtásra akart egy másfél literes üveg bort kiüríteni és mivel nem volt berívó, az anynyira megártott neki, hogy szélhűdés érte és rögtön meghalt.

— Kinek kell tanonc? Sok esetben előfordul — különösen nálunk Mindszenten — hogy iparosok és kereskedők tanoncokat keresnek, a szülők pedig szívesen adnák fiaikat iparos- vagy kereskedőpályára, de nem tudják: hova kell fordulniok. E célt szolgálja az orsz. gyermekvédő liga által fenntartott szegedi tanoncotthon kapcsán szervezett tanoncközvetítő iroda, ahol mesterek tanoncokat kaphatnak, tanoncok pedig bármely kereskedői pályán elhelyezést nyerhetnek. Ez az intézmény új és életrevaló. Megérdemli hogy úgy a tanonctartó kereskedők és iparosok, valamint a szülők tudomást szerezzenek róla. A közvetítés teljesen díjtalan, s a közvetítési irodát Tirbás Nándor szegedi iparostanonciskolai igazgató vezeti (Lakása: Szeged, Dugonics-utca 26. sz.), aki minden ily irányba felvilágosításra készséggel válaszol.

— Meteor jövendölése januárra. Meteor, a híres magyar időjós a jövő év január havára a következő jóslatot mondja: 3-ika szeles, 11 — 13 enyhe, csapadékos, 17 hideg, havas, 25 enyhült, száraz, 30 szeles hidegebb.

— Minden drágul. Drága időt élünk: mindennek fölfelé halad az ára. A krumplió is, az ananászé is. Drágul a szegény ember szükséglete és drágul a gazdag ember passziója. Mint halljuk, drágább lesz a szivar, meg a cigaretta is. Nem mind, csak az a fajta, amelyik már eddig is drága volt. Az urnak szánt füstölőni való: a speciálitás. A végtelen nyomor és szenvedés korában bizonyára nem ez a legvégzetesebb csapás, amely bennünket idáig sújtott. Ha örvendetesnek egyáltalában nem is lehet nevezni ezt a „reformot“, elvisehelhetetlennek se fogják találni azok, akiket érinti és azért, mert ezenkívül harminckilenc krajcárt kell fizetniök az eddig harmincnegyzet krajcáros szivarjukért, nem

fognak kivándorolni Amerikába. És van valami, ami megvigasztalhatja őket. Ebben a hírben, ha más nincs is, van logika. Annyi minden becses, drága, értékes dolgunk ment füstbe a legutóbbi időkben, hogy igazán csak természetes, ha ezek után drágább a füst.

Nyílt-tér.

E rovatban közöltékért aláíróit terheli a felelősség.

Búcsúszó.

Mindazon jóbarátainknak és ismerőseimnek, kiket 15 évi ittlétem alatt csak szeretni és becsülni tanultam meg, de különösen Mindszenti község érdemes Elöljáróságának, a Polgári Kör, Iparosok és Kereskedők Köre tagjainak, a Zsidó hitközségnek és a Szent egyletnek az ott viselt ellenőri állásom és a tűzoltóegyletnek a választmányi tagság leköszönése mellett — Mindszentről való távozásom idején ezuton mondom szívvel fakadó Istenhozzádót! Tartsanak meg szíves jóemlékezetükben, amiként én is mindenha szeretettel és hálával gondolok Mindszenti község minden jóindulatu polgárára.

Mindszenti, 1909. december 28-án.

Geigner Lipót.

Kié a 60 millió!

Akinek a szerencse kedvez, az egyszer dűsgazdag ember lesz, vagyis 1910. május hó 20-ig. Legyen kíváncsi mindenki és azonnal küldje be a címét **N. Mónus Eszter** földbirtokos úrnő **szőlőtelepítő vállalatának** Hódmező-Vásárhely (Csongrádmegye). Bővebb felvilágosítással, valamint mindennemű szőlőoltványok, szőlővesszők és gyümölcsfa-csemetékről árjegyzékkel, bárkinek ingyen és bérmentve szolgál.

Hirdetmény.

A Mindszenti Takarékpénztár Részvénytársaság

ezenel tudomására hozza a nagyérdemű közönségnek, hogy 1910. év január hó 1-től kezdődőleg új heti betét csoportot nyit 6 évre.

Heti betét részjegyenkint 20 fillér. A heti befizetések öt százalékkal kamatoznak.

Heti részbetétek jegyezhetőek: Büchler Gábor, Hám János, Tábit Lukács, Koncz Lajos, Mihály János, Stern Salamon, Keresztes Ferenc, Grúner Géza, Schwartz Lipót, Keresztes Nagy Sándor, Pánczél Károly, Vedres István, dr Szóbl Lipót, Tormássy Miklós, Lantos Mihály, Zánthó Kálmán, Goldner Ödön, Horváth Antal, Wimmer Károly, Antal András, Pölös József uraknál és a takarékpénztár helyiségében, ahol a közelebbi feltételek is megtudhatók.

Mindszenti, 1909. november 28.

Az Igazgatóság.